

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svake subote ◆ Godišnja pretplata 50 din ◆ Uredništvo i uprava Prestolonaslednikov trg 34 ◆ Telefon uredništva 30-866 i 26-516, uprave 30-866 ◆ Račun Poštanske štedionice br. 57.686 ◆ Oglasi po ceniku ◆ Rukopisi se ne vraćaju ◆

Beograd, 26 februar 1938

God. IX ◆ Broj 8

Sokolstvo u skupštinskoj budžetskoj debati

Napadaj g. Banića

U nastavku načelne debate o budžetu u Narodnoj skupštini dne 23 o. m. govorio je i narodni poslanik g. Milan Banić.

Govoreći o Slovenačkoj, g. Banić je rekao, da se tamo još uvek vodi borba između Gvelfa i Gibelina. Zadržavajući se na slučaju otkrivanja spomenika u Rakeku 5 septembra prošle godine, rekao je, da se tada dogodilo to, da su predstavnici vodstva Sokola Kraljevine Jugoslavije otkazali učešće na proslavi otkrivanja spomenika Kralju Aleksandru.

— Ne treba da dokazujem, da je meni institucija Sokolstva sveta. Meni je krivo, da ta institucija nije još daleko savršenija. Reći ću otvoreno: meni je krivo da tu instituciju vode sklerozni stari, instituciju koja treba da oličava polet snage. Meni je krivo i to, da toj instituciji sokolskoj nije podvrgnuta, i to podvrgnuta obaveznom vaspitanju, i čitava naša omladina, i školska i vanškolska.

Zatim g. Banić čita motivaciju Sokolske župe u Ljubljani, iz koje se vidi, da Sokoli nisu učestvovali na toj proslavi zato, što su toj proslavi imali prisustvovati slovenački fanti. G. Banić dalje kaže, da je suština ovoga u tome, da su slovenački fanti organizacija g. Korošca. Oni dolaze da se poklone Kralju, i zbog toga što oni dolaze, neće s njima da se solidarišu i nosioci unitarizma.

Ovaj deo govora g. Banića o Sokolstvu izazvao je u skupštini žučne proteste.

Odgovor ministra dr. Vjekoslava Miletića

Posle g. Banića govorio je ministar za fizičko vaspitanje naroda brat dr Vjekoslav Miletić, koji je smatrao za dužnost da odgovori na izvesne navode g. Banića, a koji su se odnosili na Sokolstvo, i da, kako je sam kazao, najodlučnije odbije neopravdan napadaj na jugoslovensko Sokolstvo.

U početku svoga govora ministar brat dr Vjekoslav Miletić rekao je, da je Sokolstvo časno i pošteno vaspitavalo naše generacije ne samo fizički, nego i nacionalno u duhu narodnog jedinstva.

— Također moram da odbijem ovu uvredu — rekao je ministar dr Miletić — na naše dične sokolske borbe, na naše dične starce, koji, iako su stari po godinama, ipak su, Bogu hvala, i danas zdravi i telesno i duševno. Što se tiče Slovenije, ja sam na licu mesta konstatovao činjenice kako stvar stoji. A ako tu i tamo ima poneka greška kod braće Sokola, to se ni u kome slučaju ne sme generalisati na sve Sokole. Gospodin poslanik je to mogao ostaviti braći Slovencima sa leve i desne, koji su na terenu i bolje poznaju prilike, i oni bi to pitanje između sebe lakše raspravili.

Što se pak tiče proslave 1 decembra, mogu da tvrdim, da su Sokoli proslavili dan Ujedinjenja u Slovenačkoj, i u Mariboru i u Celju, i da nije prav-

ljena nikakva razlika kad se vršila proslava 1 decembra, jer su svi naši Sokoli i tada i uvek bili van partija i iznad svih partija. (Živo odobravanje).

*

Ne ulazimo i ne zanimaju nas pobude koje su rukovodile g. narodnog poslanika, da je tako napao Sokolstvo i njegovo vodstvo. Svakako on to nije učinio zato, što mu je — kako reče — „institucija sokolska sveta”. O tome pak što je sve krivo g. narodnom poslaniku — a verujemo da mu je krivo i teško — također je nepotrebno da govorimo. Ali što mu je skrivilo „naše Sokolstvo i njegovo vodstvo, zbog koga on, van svake je sumnje, nije pošao u Kanosu, — on — večiti obračun?”

I zatim g. narodni poslanik inkriminira. Inkriminira nešto evidentno potpuno neobavešten o faktičnom stanju stvari, pouzdavajući se, valjda, u glas nekog nepouzdanog suflera... I to baš o Sokolstvu u Slovenačkoj, te kome daje lekcije o patriotizmu!

Bilo bi međutim pre za očekivati da će g. poslanik, ako je već mislio da govori o Sokolstvu koje mu je, kako reče, toliko sveto, da će baš on kao čovek s mora progovoriti nešto o prilikama pod kojima deluju n. pr. mnoge sokolske jedinice duž naše obale, pa da ukaže na onu mučnu borbu, u kojoj strada i imovina, i egzistencija, pa i život, tih naših argonauta jugoslovenske misli. Ali, kako vidimo, g. narodni poslanik držao se je radije „teraferme”, naše čvrste i lepe Slovenije, koja ga, valjda, kao primorca željna promene, sada više privlači...

I, na koncu, g. narodni poslanik još govori o sokolskoj instituciji od koje da je stvorena sinekura za njene vođe! Zaista, samo zbog ovoga „difficile est satiram non scribere!” Ali što bi i pisali satiru, kada je on — kako je sam sebe definisao: „možda spužva, koja upija gotovo sve poroke naše sredine”.

Izjava Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije

Prilikom budžetske debate u Narodnoj skupštini, narodni poslanik g. Milan Banić napadao je i rad Sokola Kraljevine Jugoslavije.

Starešinstvo Saveza SKJ sa svoje sednice od 24 o. m. najenergičnije odbija inkriminacije g. narodnog poslanika.

Ostavljajući na stranu ukusnost izlaganja g. poslanika o staračkoj sklerozni, starešinstvo odlučno protestuje protiv onako bezobzirnog napadanja sokolskog vodstva u pogledu nekakvih sinekura, koje nikada nisu postojale niti sada postoje u ma kakvoj formi.

Starešinstvo smatra da nije ni potrebno uveravati javnost, da je onakvo izlaganje g. poslanika najobičnija kleveta, koju je on mogao izreći samo pod zaštitom imuniteta. Da je vodstvo Saveza Sokola žudno nekih sinekura, ne bi ih zaista tražilo u sokolskoj organizaciji, gde svi, i vodstvo i članstvo, rade dobrovoljno, bez ikakvih nagrada, sem ako se ne smatraju nagradom neopravdani udarci sa raznih strana.

Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije

Svestranost sokolskog telesnog vežbanja

pokazala su takmičenja u Visokim Tatrarna

(Posebni izveštaj „Sokolskog glasnika“)

U Talinu, 21 februara 1938. Pre dvanaest godina, nekako odmah posle svesokolskog sleta u Pragu 1926 godine, počela je planska, promišljena akcija: trebalo je Sokolstvu zadržati izabrane vežbače, one najbolje, koji su u raznim granama takmičenja postizavali lepe uspehe i onda — u velikom broju — ostavljali sokolska društva i prelazili u sportska. Onda se govorilo o „iskonskom sporu Sokola i sporta”, a kada se, posle, planski upotpunjavala svestranost sokolske telovežbe, počelo se deliti prijateljske raznih načina rada na „tiršovce” i „nevernike”. Kod nas u jugoslovenskom Sokolstvu je sve to imalo blaže oblike.

Sada posle samo jednog desetleća sustavnog, opreznog i smišljenog rada Čehoslovaci su postigli ono što su hteli: oni zbilja svestrano i raznovrsno primenjuju sokolsko telesno vežbanje, doterano koriste sve grane, koje po Tiršovoj nauci mogu unaprediti ili ubrzati postizanje svrhe, i danas se u češkoslovačkom Sokolstvu gaje baš sve korisne grane telesnog vežbanja, i odabrani, najbolji vežbači ostaju u sokolskim društvima i u njima rade i onaj tako zvani „sportski” takmičarski rad i Sokolstvu postizavaju mnoge značajne uspehe, koji su razbili optužbu zlobnika, da je sokolska telovežba „prastara”, da je „preživljena”, i da se Soko zatvorio u prašne dvorane kao neka muzejska stvar.

Ni jedan protivnik Sokolstva ne sme više da nešto slična kaže. Ni najdoteraniji „sportski” stručnjak ne može, danas, a da Sokolstvu ne prizna veliku zrelost i na posebnim područjima, dok mora da nam zavidi na opštem vaspitnom radu, koji je i ostaje osnovna zadaća goleme sveslovenske sokolske organizacije.

*

Danas Sokoli sa uspehom svladavaju i najteže utakmice. Za prvenstvo Saveza slovenskog Sokolstva održane su u Visokim Tatrarna smučarske utakmice po — proširenom olimpijskom programu. To je velika stvar za nas, koji u stopu pratimo razvoj prilika i znamo teškoću onoga što sadrži olimpijski raspored takmičenja. Pa ipak — u jednoj zimskoj grani već smo postigli olimpijsku potpunost. Čehoslovaci su napredovali i u drugim granama, pa se postepeno približavaju izjednačenju: do sledećih zimskih sletskih igara 1944 godine — siguran sam — ima će COS potpuni olimpijski raspored i za utakmice klizača u likovima, za utakmice u brzini i za sanjkanje u četvercima, dvojcima i u samcima. U igri kanadskog hokeja na ledu održala je COS i ove godine uspešno turnir za prvenstvo sa devet odeljenja. Bugarski Junaci i poljski Sokoli pristupaju također ovom radu, i postepeno će upotpuniti sveslovensko značenje zimskih igara. Oni još treba da pokažu potpunu spremu u smučanju članova utakmicom u svim delovima tog prvenstva SSS, a osobito dolaskom članica. Naš Savez SKJ je doterano i uspešno učestvovao u smučanju; sada je red na ostalim

granama: klizanje, sanjkanje i — kanadski hokej. Tirš je u početku pokazao način kako ćemo napredovati: uvek nezadovoljni, uvek s novim zadacima: Za nas je jasan i utvrđen zadatak: naše zimske sletske igre 1941 moraju uz smučarske grane sadržavati bar sve ove, koje su imale sadašnje u Visokim Tatrarna.

Da se razumemo: ovo nije zadatak samo za stručno vodstvo Saveza, već to moraju učiniti i naša napredna društva i župe.

Čehoslovaci su kao domaćine iskoristili pravo da prošire raspored smučarskog prvenstva Saveza SS i na druge grane, koje ne utiču na skupno prvenstvo. Oni su raspisali uz grane o kojima sam već izvestio, i takmičenje članstva na 50 kilometara, takmičenje odeljenja članova 4 po 10 km i odeljenja članica 4 po 6 km. Poslednje nije održano, jer su članice SKJ odustale, ozleđene i bez dovoljnog broja zamenica.

U trčanju na 50 km postavio je Savez SKJ samo mladog Zdravka Sporna, koji se među 28 takmičara uspešno takmičio, te koji je za pojedinačno prvenstvo SSS ocenjen sa III mestom, jer najbolji Jar. Buhar (COS) nije prošao označenu, već dužu stazu. Zbor sudaca mu je priznao uspeh, ali nije prvu nagradu. Tako su najbolji: Buhar (COS) u 4 sata 17 min. 35 sek: I J. Petriček (COS) 4.23.44; II Frant. Vitek (COS) 4.37.15 i III Zdravko Sporn (SKJ) 4.59.35.

Od 27 takmičara COS 21 ih je dovršio tešku i napornu stazu. Najstariji bio je skoro 60-godišnjak!

Češkoslovačko odeljenje pobedilo je i u trčanju teškica 4 po 10 km: 1. COS u 2 sata 16 minuta i 37 sekunada (pojedine delove Vitek 35.01, Jenka 31.14, Tvrznik 34.28, Buhar 32.54); 2. SKJ u 2.25.13 (Gr. Klančnik 39.30, Knific 37.36, Žemva 34.20(!), L. Klančnik 33.47); 3. Junak u 3.11.23.

Za prvenstvo COS takmičilo se 17 odeljenja, od toga 13 društvenih i 4 župska. Prvih pet na cilju su društvena odeljenja.

*

Jakost češkoslovačkih sokolskih smučara može se videti i po velikom broju onih, koji su dovršili takmičenja za prvenstvo COS u raznim granama:

članovi:	prijavljeno:	dovršilo
spust:	102	47
likovi:	102	18
udruženo sp. lik.:	102	18
trčanje 18 km:	126	87
udruženo tr. sk.:	32	21
trčanje 50 km:	43	21
trčanje 4 × 10 km:	23	17
skokovi:	40	16
članice:		
spust:	31	22
likovi:	31	11
trčanje 8 km:	19	13
trčanje 4 × 6 km:	3	3

Takmičari su bili iz svih krajeva Češkoslovačke, skoro iz svih župa COS.

Vrednost takmičara bila je osobito izjednačena, pa se desilo ne jednom da su takmičari ČOS u takmičenju za prvenstvo SSS bili nadmašeni od nekog još boljeg takmičara ČOS, koji nije bio izabran u reprezentaciju. Tako je već težak pregled i izbor najboljih u Češkoslovačkoj. Uostalom, tu treba dodati i veliku nepoznanicu, kod smučarskih takmičenja uopšte.

*

U turniru za prvenstvo ČOS u igri kanadskog hokeja na ledu učestvovalo je 9 društava, podeljenih u dve skupine. To je više nego što kod nas u Jugoslaviji ima sportskih društava kanadskog hokeja u celom Jugoslovenskom klizačkom savezu. Na koncu je društvo Brno I podelilo Stržešovice sa 4:1, treće su Teplice, koje su pobedile Lipnik sa 2:1, a peto je Brno II, koje je pobedilo Ružomberok sa 1:0. Uvežbanost i veština igrača bila je dobra, oprema (i to je važno, jer je prilično skupa!) vrlo dobra, disciplina i red na turniru odlični.

U sanjkanju je održano samo prikazivanje, jer još nisu zrele prilike za utakmice. Po sanjkalistu za bob spu-

stilo se šest dvojica i tri četverca sa sokolskim posadama.

U klizanju zadanih i slobodnih likova takmičilo se u višem razredu 5, a u nižem čak 15 takmičara. Vrednost najboljih zaista vrlo dobra.

ČOS je dovršila svoja zimska takmičenja i proglasila je uspehe takmičara — ali načelnikstva muških i ženskih nisu podelila nagrade; to će učiniti posle sleta u Pragu, kada svaki takmičar i svaka takmičarka dokažu svojim učestvovanjem u prostim sletskim vežbama, da su zbilja i pravi Sokoli.

*

Takmičenja za smučarsko prvenstvo Saveza slovenskog Sokolstva bila su vrlo zanimljiva. Do poslednjeg časa nije se znalo, da li će pobediti Češkoslovci ili Jugoslovci. I posle dovršenih takmičenja to pitanje nije bilo jasno, jer su računari — u brzini — pogrešno zbrojili i te pogreške su stvorile ne malu zabunu. Zato je potrebno da se ponovno pregledaju svi postignuti rezultati i kontrolišu uspesi i zbrojevi bodova pojedinaca i saveza, kako bi se nedvoumno ustanovilo tačno stanje.

Horvoje Macanović

X SVESOKOLSKI SLET u Pragu

X SVESOKOLSKI SLET U PRAGU BIĆE ISKORIŠĆEN U SVRHU TIPOBIOLOŠKOG NAUČNOG ISPITIVANJA

Komisija medicinaru pri zdravstvenom odboru ČOS pod vodstvom brata prof. dr. J. Sajnera ima nameru da iskoristi X svesokolski slet u Pragu za naučno ispitivanje. Plan i razlog za ovaj rad izložio je na sednici medicinaru brat prof. dr. Jan Bjelehradek, koji je o tome uglavnom rekao sledeće:

U novije doba medicina i biologija studiraju pitanje konstitucije, u kojoj nam ostaje još mnogo nepoznatog, a čime se moramo upoznati u teoriji i praksi. U inostranstvu se govori o rasi, danas se piše više o tipovima. Ranije je frenologija donosila zaključke o sklonostima ljudi na osnovu oblika lubanje, grafologija to čini na osnovu pisma. Česi u ovoj grani nauke imaju već svoju tradiciju. Već Jan Ev. Purkinje, koji je stajao uz kolevku Sokolstva i od kojeg je crpeo i Tirš, ukazivao je na biološki značaj individualnosti.

I laicima je poznato, da jedna osoba ponekad potseća na drugu sličnim načinom hoda, karakterom kože, izrazom lica itd. Prema sličnim upadljivim znacima mogu se izvršiti pokusi o podeli čoveka na konstitucione tipove. Konstitucija je izvestan sklop naslednih znakova, koji imaju tendencu da se pojavljuju zajednički. Tako je statistički dokazano, da ljudi svetle kose i kože imaju razmerno duže krvavljenje nego ljudi tamne kože i kose; da ljudi koji imaju kosu prema čelu odeljenu ravnom crtom ili malo zaobljenom linijom, nisu razmerno tako talentovani, kao ljudi kod kojih je kosa odeljena crtom, koja izlazi na čelo u obliku šiljka. Ovde je govor o tzv. korelaciji znakova.

Jedan od starijih načina razdeobe bila je deoba na sangvinike, kolerike, flegmatike, melankolike, ali je ova deoba već napuštena.

Što je zadatak tipologije? Njen zadatak je odeliti i definirati tipove ljudi, utvrditi, da li pojedini tipovi naklanjaju bolestima, da li imaju smisla za izbor zanimanja i sl.

Čovek je biće polimorfno. Kod njega nalazimo tipove rase. Mi raspoznajemo tri osnovna plemena: belo, žuto-smeđe i crno. Među plemenima raspoznajemo rase, kao rasu nordijsku, alpinsku i sl. Kod plemena sem somatičkih znakova postoji i geografska deoba, na osnovu koje su bile sastavljene topografske karte, kao n. pr.: prema pojavi crne kose, plavih očiju. Tako su n. pr. u Skandinaviji, Norveškoj i Finskoj ostrva visokih, svetlokosih ljudi. Rase su se međutim tokom

vremena između seobom ljudi. Tome nisu prepreka zakoni o čistoći rase. Mešanje rase je blagodarano kod bližih rasa, a ne kod rase koje su mnogo udaljene. Nemač Krečner je statistički dokazao, da većina nemačkih kompozitora potiče iz predela, gde je nemački živalj imao mogućnost bližeg dodira sa slovenskim živaljem. Braća profesori dr. Bjelehradek i dr. Vajger uspešni su da na program idućeg kongresa slovenskih lekara stave i pitanje „konstitucija i rase“.

Pitanje čistoće rase je puka besmislica. Kod nas rasni problem ne postoji, a tamo gde postoji, bio je izazvan silom.

Jedna od novijih podela je podela u četiri krvne skupine. Ove četiri vrste krvi nalaze se kod ljudi svih plemena; kod nekih rase, naroda, nastaje populacijom veći procenat izvesne vrste krvi.

Celokupno ljudstvo koje je danas u stvari podeljeno na mnogo i mnogo skupina, prema raznim znakovima razvrstano je u tri dimenzionalne podele.

U najnovije doba delimo čoveka na konstitucione tipove prema Krečneru, a što u medicini ima i praktične važnosti.

U Francuskoj postoji i širi se t. zv. personalizam, kome je cilj da svakom čoveku dodeli određeno mesto i zadatak, a da ga ne svrstava nad drugim. Ovo proizlazi iz modernog naziranja konstitucije.

A što treba u ovom pogledu da se radi na X svesokolskom sletu?

Treba da se iskoristi dolazak ogromnog broja posetilaca sleta iz svih krajeva države za biotipološka proučavanja. U tu svrhu biće na sletištu uređen biotipološki laboratorijum sa nekoliko vrsti raznih aparata, koje su nabavile naučne institucije ČOS. Sedište češkoslovačkog biotipološkog društva nalazi se u Zlinu, i Batine tvornice posvećuju ovom pitanju veliku pažnju.

Merenja će vršiti pod vodstvom i nadzorom brata prof. dr. Bjelehradeka naročito osoblje, koje je za to izvežbano te kome će pomagati medicinari i medicinarke, koji će u tu svrhu pre sleta pohađati specijalni kurs. Merenjima, koja će biti antropometrična, biće podvrgnuti ljudi od 20—24 godine. Podaci ovih merenja će se zatim proučavati i na osnovu toga će biti sastavljena topografska karta konstitucionih tipova u Češkoslovačkoj prema Krečneru. Ova sokolska karta biće dopunjena vojnom topografskom kartom, koja će biti izrađena od strane vojnih vlasti prilikom regrutacije kada će biti uzeto u obzir merenje na tipove.

Izvesni nedostaci sokolske topografske karte pokazaće se u pr. u tome, što će iz najudaljenijih krajeva države doći na slet manje vežbača nego iz krajeva bližih Pragu. Sigurno će imati uticaj na konstituciju i to, što se izvesni konstitucionni tipovi odabiru za izvesna zanimanja a time i za vežbu. Ali i pored ovih nedostataka, za nauku se od ovog proučavanja mnogo očekuje i stoga ne želi se propustiti prilika koju za ovo proučavanje pruža X svesokolski slet.

POČETAK NASTUPA NA SLETIŠTU

Strahovsko sletišće oživeće već 29 maja, kada će toga dana nastupiti sa svojim vežbama daci praških osnovnih škola, koji su prvobitno trebali izvesti svoj program dne 5 juna.

SPOMENICA X SVESOKOLSKOG SLETA

Spomenica X svesokolskog sleta u Pragu prikazaće u reči i slici svu lepotu i grandioznost predletskih i sletskih dana.

Svojim obimom i svojom sadržinom Spomenica X sleta nadmašiće sve dosadašnje te će kao delo vanredne vrednosti biti jedinstvena i trajna uspomena na X slet.

Redakcija spomenice poverena je bratu dr. Rudolfu Prohaski, a njeno grafičko uređenje bratu Minaržu i bratu Švabu.

Spomenica će izići u 13 svezaka. Prvi svezak, koji će izići još pre sleta, sadržavaće pregled svih dosadašnjih sletova i sve pripreme radove, koji su izvršeni u cilju što boljeg uspeha sleta.

Svih 13 svezaka stajaće u pretplati 70.—kč., koji se iznos ima uplatiti najdalje do konca aprila o. g. Posle toga roka, nakon isteka subskripcije, Spomenica će stajati 100.—kč.

Našim jedinicama i našoj braći i sestrama preporučamo, da za svoje knjižnice nabave ovu Spomenicu, koja će biti pravo sokolsko remek-delo. To bi mogli najlakše da učine preko našeg Saveza, kome bi doznali najdalje do polovine aprila iznos od Din. 110.— (razlika za oko 3.50 Din. više uračunata je za manipulativne troškove) sa naznakom na čeku ili poštanskoj uputnici: „Za Spomenicu X sleta.“

ZANIMANJE ZA SLET SVE VIŠE RASTE

Zanimanje za X svesokolski slet u Pragu sve je veće i veće. Češki Sokoli u Americi utvrdili su već dane polaska pojedinih grupa. Tako prva grupa polazi već 4 maja parobrodom „Beringarija“, druga 1 jula parobrodom „Akvitanija“, a treća, najbrojnija grupa doći će u Evropu brodom „Kvin Meri“. Svih učesnika Američke obce sokolske biće oko 2.000.

U Buenos Airesu priredili su češki Sokoli svoju akademiju, koja je postigla vanredan uspeh. Pod utiskom ove priredbe, koja je naišla na veliko dopadanje svih prisutnih, prijavilo se za slet u Pragu 200 učesnika.

Na poznatom morskome kolosu „Kvin Meri“ prikazan je na putu iz Evrope za Ameriku propagandni film o sletu, koji je naišao na veliko interesovanje putnika. Ovaj propagandni sletski film biće prikazivan, i za vreme putovanja drugih velikih prekoceanskih parobroda.

Češkoslovačko poslanstvo iz Šangaja javlja, da i u Kini vlada interesovanje za slet.

Vojna škola u Paragvaju namerava da pošalje na slet svog predstavnika, da bi upoznao i proučirao sokolsko fizičko vaspitanje.

Prema vestima iz Lila, na slet će doći 100 naraštajki i 60 naraštajaca tamnošnjeg gimnastičkog društva. Na slet bi imao da dođe i predsednik opštine s ostalim predstavnicima grada.

„IZGRAĐIVATI I BRANITI“ — NOVA SLETSKA SCENA

Kao što smo već bili izvestili, izvršni odbor X svesokolskog sleta bio je raspisao natečaj za sletsku scenu te su za predložene radove bile podeljene četiri nagrade. Kako se zatim pojavilo mišljenje, poglavito u štampi, da su ti nagrađeni radovi tehnički neizvodivi, izvršni sletski odbor raspisao je uži konkurs i pozvao nagrađene autore da u ovom užem konkursu predlože nove librete za sletsku scenu, što su oni i učinili. Kada je zatim odbor za izvedbu sletske scene te nove predložene radove pregledao i o njima dao svoje stručno mišljenje, izvršni sletski odbor doneo je odluku, da se za sletsku scenu uzme libreto „Izgrađivati i braniti“ od brata dr. Malika, koji je i u prvom konkursu dobio prvu nagradu.

Sletska scena prema libretu brata dr. Malika prikazaće simbolički rekapitulaciju 20 godina postojanja samostal-

ne češkoslovačke države. Sletska scena će prikazati dvoje: prvo, kako i čime je Sokolstvo doprinelo stvaranju Češkoslovačke Republike i kako će i u buduću saradivati na njenom izgrađivanju, i drugo, sletska scena ima da prikaže, da Tirševa misao ni posle preko sedamdeset godina nije izgubila svoj savremeni značaj.

Ovoga puta sletska scena se neće izvoditi kao sastavni deo popodnevno programa na sletištu, već kao zasebna večernja priredba. Na taj način pri izvedbi sletske scene iskoristiće se i svi električni svetlosni efekti i razne tekovine moderne tehnike. Računa se, da će u izvedbi scene učestvovati oko 3000 lica. Sletska scena izvešće se za vreme sletskih dana 6—8 puta.

SLETSKA ZDRAVSTENA SLUŽBA

Kao što smo također izvestili, zdravstvenu službu na sletu vršiće zdravstveni i pomoćni zdravstveni odbor. Članovi i članice pomoćnog zdravstvenog odbora pohađali su kroz nekoliko meseci posebne tečajeve, koje je održavao zdravstveni odbor ČOS. Sada se ovi članovi i članice sastaju svake srede i četvrtka u Tirševom domu, gde pod vodstvom svojih učitelja — medicinaru, vrše pokuse pri svim mogućim slučajevima koji se mogu javiti za vreme sletskih dana.

NASTANBA CLANSTVA I NARASTAJA

Za nastanbu vežbača biće spremljeno 300 škola, sokolana i drugih javnih zgrada u raznim delovima grada. Kako se pak i u nastanbama mogu dogoditi slučajevi u kojima je potrebna prva pomoć, sletski zdravstveni odbor urediće i u nastanbama zdravstvenu službu. Svaka zgrada nastanbe imaće malu apoteku za prvu pomoć, a jedan član pomoćnog zdravstvenog odbora vršiće neprekidno službu.

SLETSKA POZORIŠNA IZLOŽBA

Sletska pozorišna izložba prikazaće postanak i razvoj sokolskih pozorišta i njihov rad i uspeh.

Sokolska su pozorišta u Češkoslovačkoj odlično organizovana. Njihov uspešan rad pokazuje i činjenica, što su u poslednjoj godini prikazala 10.000 predstava. Na ovoj izložbi učestvovaće sve jedinice koje imaju svoje pozorišne otseke sa kronikama rada svojih pozorišta, rukopisima, trofejima, plakatima, fotografijama i t.d.

Ova izložba biće otvorena od 10 juna do 7 jula o. g., a biće smeštena u u lovačkom paviljonu na Starom sajmištu.

ZANIMANJE ZA SLET U ČEŠKOSLOVAČKOJ

Češkoslovačka javnost pokazuje za slet silno interesovanje, a što se vidi i po sve većoj potražnji ulaznica za sletske priredbe kao i po sve većem broju dobrovoljnih radnika koji žele da saraduju i pomažu u pojedinim odborima u cilju organizacije sletskih dana.

Sa sletskom propagandom započeto je i u samoj Češkoslovačkoj, i to najpre plakatima, a zatim posebnim žigovima koje pošte udaraju na sve dopisnice, karte i druge pošiljke.

Posetioci sletske izložbe uživaće nedeljom i praznikom na drž. železnicama 50%, a u ostalim danima 33% popusta.

NASTUP ČESKOSL. ŽENSKOG NARASTAJA U NARODNIM IGRAMA

Češkoslovački ženski naraštaj nastupiće na sletu osim u prostim vežbama također i u narodnim igrama. Za ovaj nastup je odabrano 12 narodnih igara iz svih krajeva države. Osnova tih igara su narodne pesme, koje je za slet harmonizirao poznati komponista Jaroslav Hrzického. Sve ove pesme vezane su u jednu celinu uvodom i završetkom. Igre će se prikazati u raznim formacijama, kao u krugovima, redovima, vrstama, dvoredima, troredima, kolonama od skupina po 24 naraštajke. Svaka skupina imaće u sredini „maj“, okićeno drvo s vencem na vrhu i šarenim vrpčama, oko kojeg će se izvoditi igre u narodnim nošnjama. Računa se da će na sletištu biti ovih „maja“ 260, oko kojih će igrati 6.240 naraštajka.

RAZNE SLETSKE VESTI

U novoj Hotkovoj palati u Pragu, koju je kupila ČOS, te koja je svojom baštom vezana s Tirševim domom, započeo je već radom sletski finansijski odbor, koji za sada vrši pretprodaju ulaznica. Za kratko vreme u ovoj palati, koja se nalazi u Novodvorskoj ulici, biće skoncentrisani svi sletski odbori. Tako će već 1. marta tu početi da radi i informacioni odbor, koji se sada nalazi u paviljonu Mislbek.

Na programu sleta biće i odavanje pošte pokojnom Predsedniku Oslobođenju Masariku u Lanima. To će se izvršiti na taj način, što će u Lane doći delegacije svih 52 sokolskih župa; u tim delegacijama biće najstariji i najmlađi Sokoli.

Za sletske dane spremaju se naročite sletske poštanske marke, koje će nositi lik prvog sokolskog starešine J. Fignera.

U danima 27, 28 i 30 juna održać se takmičenja sokolskih glazba.

Na samom sletištu radi se punom parom kako bi bilo na vreme gotovo. Na krajevima glavne tribine biće podignuti tornjevi, sa kojih će se vršiti filmsko snimanje sleta. Pred sletištem na nekim mestima proširuju se ulice, a u nekim ulicama postavljaju se dvostrukne tramvajske tračnice.

IZ SLOVENSKEG SOKOLSTVA

SAVEZ BUGARSKIH JUNAKA

Savez bugarskih Junaka ima 328 društava, koja su udružena u osam župa — oblasti, a koje se opet dele na okružja. Tako Sofijska, odnosno Viškoška oblast ima 8 okružja, Makedonska 11, Trakijska 8, Balkanska 11, Tundžanska 13, Preslavska 10, Dunajska 12 i Vidinska 9.

Savez bugarskih Junaka priprema se također za učešće na X svesokolski slet u Pragu.

POLJSKO SOKOLSTVO

Pitanje tehničkog vodstva Saveza poljskog Sokolstva stoji otvoreno već dve godine. Izgleda međutim, da će savezni plenum, koji će se održati u maju o. g., pitanje saveznog načelnika i načelnice konačno ipak srećno rešiti.

Da za ovo vreme vakantnosti na mestu saveznog načelnika i načelnice poljskog Sokolstva nije pretrpelo veće štete, zasluga je dobro spremnih sokolskih vođa pojedinih župa, koji su i dalje nastavili rad. Osim toga zasluga je to dobrim delom i samog bivšeg saveznog načelnika brata Fazanovića, koji se je, makar i neoficijelno, ipak brinuo za sva pitanja tehničke prirode. Brat Fazanović je tako pripremio takmičarske vrste za međunarodna takmičenja, koja će se održati u okviru X svesokolskog sleta u Pragu. Svoju dobru spremu takmičari poljskog Sokolstva pokazali su i na ovogodišnjem takmičenju za prvenstvo Saveza poljskog Sokolstva pa i na takmičenjima za prvenstvo Saveza slovenskog Sokolstva, održanim 19. decembra 1937 u Novom Sadu. Funkciju saveznog načelnika sada vrši brat Borička.

Poboljšanje prilika u međunarodnim odnosima pokazala je i poslednja sednica Saveza slovenskog Sokolstva, održana na poziv poljskog Sokolstva u Krakovu.

Sadašnji starešina Saveza poljskog Sokolstva brat Arciševski radi na tome da što dublje učvrsti odnos poljskog Sokolstva prema državi, predstavnicima vlade i vojske.

Ove godine poljsko Sokolstvo spremna se na svoj slet, koji će se održati u Lavovu.

Poslednji broj saveznog glasila „Predvodnika“ uglavnom je posvećen slovenskoj misli i saradnji. U listu se prikazuje istorijski razvoj zblizavanja Slovenstva a dalje ukazuje se na rad i zadatke Sokolstva. List donosi i vesti o Sokolstvu iz pojedinih saveza, slike Nj. Vel. Kralja Petra II, Tirša, Fignera i druge.

„SOKOLSKI MJESIC“ — NOVI LIST ČOS

Češkoslovačka obec sokolska počela je da izdaje još jedan list pod naslovom „Sokolski mjesic“. Ovaj mesečnik

odlično je uređen i donosi lepe književne priloge najboljih sokolskih pisaca, ilustrovane lepim slikama. List se štampa u dubotisku. Pojedini broj stoji 6.— kč.

AMERIČKA OBEC SOKOLSKA

Američki češkoslovački sokolski savez (Američka obec sokolska) ima osam župa. To su: Istočna, sa sedištem u Nju Jorku (14 društava sa 1288 članova i članica, bez naraštaja i dece; Severoistočna u Klivlendu (10 društava sa 944 člana i članice); Središnja u Čikagu (32 društva sa 3969 članova i članica), Zapadna u Omahi (17 društava sa 1208 članova i članica); Severna u St. Paulu (8 društava sa 275 članova i članica); Južna u Delesu (10 društava sa 326 članova i članica); Jugozapadna u Kouldvelu (3 društva sa 95 članova) i župa Pacifička u San Francisku (8 društava sa 322 člana i članice). Ukupno AOS ima 102 društva sa 8425 članova i članica.

II sabor sokolske Petrove petoletke u Sarajevu

Godina 1938 je druga godina sokolske Petrove petoletke, i to godina koja mora da donese prve vidne plodove zavetovanja, čemu je bila posvećena čitava prva godina. S druge strane godina 1938 je jubilarna godina, u kojoj slavimo 20-godišnjicu naše slobode, pa je zavetni rad sokolske Petrove petoletke u njoj dvostruko obavezan. Na koncu, godina 1938 treba da donese još jedan rezultat, naime, da se dovrše lična zavetovanja, tako da do konca te godine svaki Soko bude zavetnik sokolske Petrove petoletke.

Da bi se dao snažan potstrek za novi deo rada u sokolskoj Petrovoj petoletci i izvršio pregled dosadašnjeg, i da bi se ujedno i pred širokom nacionalnom javnošću manifestovala ideja sokolske Petrove petoletke, Sokolska župa Sarajevo, čije su sve jedinice u 1937 godini potpisale jedinične zavetnice a veliki broj njih uvele i lične, odlučila je da 6. marta o. g. održi u Sokolskom domu u Sarajevu drugi sabor sokolske Petrove petoletke. Za ovaj sabor učinjene su već sve pripreme, a sva društva i čete župe obavezna su da na sabor pošalju određeni broj svojih delegata.

Prvo izbirno takmičenje na spravama

u Ljubljani 20 o m.

U nedelju dne 20 o. m. održano je u Ljubljani, u vežbaonici Ljubljanskog Sokola, prvo izbirno takmičenje članova u obaveznim sastavima na spravama za izbor savezne vrste za međunarodna takmičenja, koja će se održati prilikom X svesokolskog sleta u Pragu.

Za ovo prvo izbirno takmičenje bilo je prijavilo 32 takmičara, od kojih je pristupilo takmičenju njih 19, i to iz: Beograda 4, Celja 1, Ljubljane 2, Maribora 3, Jesenica 1, Praga 1 (br. Fo. te, koji je tamo na studijama), Subotice 1, Sombora 1 i Zagreba 5.

Takmičenje je održano pod vodstvom pročelnika saveznog takmičarskog oteka brata ing. Suice.

Uoči takmičenja održana je sednica sudija, na kojoj je izvršen raspored takmičenja, koja su sudili braća: Antosičević, Derganc, Šumi i Vukotić.

Po izvedenim vežbama videlo se, da su sastavi dosta teški i trebaće mnogo truda, da se vežbe usavrše do one visine, koja bi odgovarala reprezentantima, koji trebaju da zastupaju naš Savez i našu državu na međunarodnim takmičenjima u Pragu.

Od takmičara pokazali su vrlo lep uspeh brat Pristov iz Jesenica, koji je postigao prvo mesto, i brat Josip Kujundžić iz Subotice, koji je s malom razlikom bodova osvojio drugo mesto. Isto tako mnogo je napredovao i brat Skrbinšek iz Ljubljane, koji je zauzeo treće mesto.

Lep utisak ostavilo je na ovim takmičenjima učešće brata Štukelja, našeg višekratnog prvaka sveta, na kome se vidi, da je počeo posle dugog vremena opet s treningom.

Na kraju takmičenja izložio je brat Štukelj takmičarima u kratkim potezima svoja zapažanja sa međudržavnog takmi-

čenja gimnastičara Madžarske i Nemacke, koje je nedavno održano u Budimpešti, i skrenuo im pažnju naročito na one detalje, na koje će se osobito paziti prilikom sudjenja na međunarodnim takmičenjima u Pragu.

Naredno izbirno takmičenje održać se 20. marta o. g. u Zagrebu.

Čaškoslovačko veče u Beogradu posvećeno telesnoj kulturi i Sokolstvu

Dne 21 o. m. održano je na Kolarčevom narodnom univerzitetu u Beogradu treće češkoslovačko veče, posvećeno telesnoj kulturi i Sokolstvu, koje je priredila Jugoslovensko-češkoslovačka liga.

Priredbi su prisustvovali otpravnik češkoslovačkog poslanstva g. dr. Spaček s članovima poslanstva, predstavnici Češkoslovačko-jugoslovenske lige u Beogradu, predstavnici uprave Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije kao i brojni članovi beogradskih sokolskih društava i ostalo građanstvo.

Najpre je, vrlo oduševljeno pozdravljen, održao govor ministar za fizičko vaspitanje naroda brat dr. Vjekoslav Miletić, koji je govorio o fizičkom vaspitanju u Češkoslovačkoj.

Između ostalog ministar brat dr. Miletić je rekao:

»Od 15 miliona stanovnika bratske Češkoslovačke Republike, svaki 20-ti je Soko, a svaki 10-ti je organizovan u nekom gimnastičkom ili sportskom, planinarskom ili skautskom udruženju.

Mi znamo da nisu važne samo brojke, već moral i disciplina, koje treba da su odlike svih Sokola i sportista. Češkoslovačko Sokolstvo pokazalo je svoj moral za vreme rata kada se herojski i požrtvovno borilo u češkoslovačkim legijama za oslobođenje svog naroda, na raznim veličanstvenim sletovima pokazalo je snagu i vrednost svoje organizacije, a svoju disciplinu manifestovalo je prilikom mobilizacije 1937 godine, kada je uspelo da u najkraće vreme postroji armadu od 530 hiljada 916 pripadnika.

Ovih dana dobiće češkoslovačka telesna kultura nov impuls za rad od strane svoje države. Kao što vidimo iz dnevne štampe, stupiće u Češkoslovačkoj na snagu uredba o sprovođenju zakona o vaspitanju za odbranu.

Crkvu i školu smatramo za svetište religije i prosvete, a ako gimnastičku dvoranu i sportsko vežbalište smatramo kao vrelo zdravlja i snage, onda tek možemo naslutiti onu divnu harmoničnu vaspitnu orijentaciju, koju pruža bratska češkoslovačka država našem bratskom narodu. A da je to tako, navodim da u Češkoslovačkoj postoji 1631 gimnastička vežbaonica i skoro 3000 raznih igrališta za omladinu.

Smatrajući telesnu kulturu sastavnim delom nacionalnog vaspitanja Čehoslovaci su joj otvorili vrata i univerziteta.

Radujem se što kao jugoslovenski ministar fizičkog vaspitanja naroda mogu da konstatujem prisnu i prijateljsku saradnju između češkoslovačke i jugoslovenske privatne telesno-vaspitne inicijative. Na sokolskim i nogometnim, smučarskim i lako-atletskim, plivačkim i drugim sportskim utakmicama, Čehoslovaci su se uvek pokazali kao takmičari visokih tehničkih i moralnih kvaliteta. Zato pozdravljam svaki kontakt sa Češkoslovačkom, jer sokolska saradnja, sportske borbe i takmičenja samo zblizavaju naša dva bratska naroda i unapređuju naše fizičko vaspitanje.

Posle toga je predavao brat prof. Ante Tadić, koji je govorio o telesnom vežbanju u Češkoslovačkoj, a za njim predavao je brat dr. Milorad Dragić o sokolskoj ideji.

Posle predavanja prikazan je vrlo lep i zanimljivi film o IX svesokolskom sletu u Pragu 1932 godine.

NATEČAJ ZA IDEJNU OSNOVU SVESOKOLSKOG SLETA 1941 U BEOGRADU

produžen do 15 septembra o. g.

Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije, na osnovu odluke sednice izvršnog odbora od 11. februara o. g., produžio je rok predaje radova za natečaj za generalni program svesokolskog sleta 1941 godine u Beogradu do 15. septembra o. g. Svi ostali uslovi ostaju isti.

Oni natecatelji koji su već poslali svoje radove Savezu SKJ, mole se da ih uzmu natrag ili da dostave Savezu svoju adresu, kako bi im se radovi, koji su neotvoreni, mogli povratiti.

Sokolsko društvo Zemun-Matica

otkrilo je spomen-ploču svome zaslužnom starešini pok. bratu Branku Živkoviću

Sokolsko društvo Zemun-Matica otkrilo je dne 20 o. m. u svojim prostorijama u Narodnom domu u Zemunu spomen-ploču svome dugogodišnjem i zaslužnom starešini pokojnom bratu Branku Živkoviću.

Svečanosti prisustvovali su predstavnici svih zemunskih kulturnih, prosvetnih i humanih društava i ustanova, kao i predstavnici mesnih civilnih i vojnih vlasti. Od strane Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije prisustvovali su zamenici starešine Saveza brat Đura Paunković i brat Milivoje Smiljanić, zamenik saveznog načelnika brat Miroslav Vojinović i brat Stevan Žakula. Sokolsku župu Beograd zastupali su braća Milisav Pavlović i Miloš Kovarš. Vojsku je zastupao general g. Damjanović.

Svečanost je počela u 11.15 časova pesmom »Omladini«, od Bajića, koju je otpevao hor Jugoslovenskog akademskog pevačkog društva iz Zemuna, koji je osno- vao pok. Branko Živković i čiji je bio dugogodišnji predsednik. Zatim je prvi zamenik starešine Sokolskog društva Zemun-Matica brat Andrija Bogner održao govor, u kome je odao zahvalnost pok. Branku Živkoviću, izneo njegov rad i zasluge i otkrio mramornu spomen-ploču sa njegovim brončanim likom. Na ploči, ispod lika, je napis: »Branko Živković, zaslužan starešina Sokolskog društva Matica, Zemun, 1920—1937«.

Pri otkrivanju spomen-ploče postrojeno Sokoli odali su počast zastavama, a hor Akademskog pevačkog društva otpevao je »Sokolski pozdrav«.

U ime Narodnog doma govorio je zatim g. Steva Mavrenović, a u ime Sokolske župe Beograd brat Milisav Pavlović. Govorio je zatim i predstavnik mesnog odbora Jadranske straže i predao predstavniku Sokolskog društva Zemun diplomu, kojom je pok. Živković izabran za počasnog člana Jadranske straže.

U ime Ruskog Sokolskog društva u Zemunu govorio je starešina brat Vladimir Poljanski koji je predao Sokolskom društvu prelazni pehar u spomen na pok. brata Živkovića.

Na kraju hor Akademskog pevačkog društva otpevao je »Hej, Sloveni«.

Godišnja skupština Sokolskog društva Sisak

Sokolsko društvo u Sisku održalo je svoju redovnu godišnju skupštinu 30. januara o. g. Pored ostalih lepih uspeha ovoga društva u toku proleće godine, naročito treba istaći vrlo lep uspeh u ostvarenju postavljenoga cilja u programu sokolske Petrove petoletnice.

Društvo je sebi postavilo za cilj da sagradi svoj dom, koga sada nema. U tu svrhu na godišnjoj skupštini društva 31. januara 1937 godine izabran je poseban odbor za prikupljanje sredstava za gradnju doma. I ove godine je odbor podneo svoj izveštaj skupštini o svome jednogodišnjem radu.

Iz izveštaja se vidi, da je odbor u toku te jedne godine uspeo da upiše 111 članova sa ulozima od 1.000 do 10.000 dinara, te na taj način obezbedio sumu od 248.340 dinara. Iako su članovi ovu upisanu sumu imali pravo da uplate u toku 3 godine (zaključno sa 1939 god.) iz izveštaja se vidi, da su oni uplatili samo za godinu dana 153.007.— dinara, što daje dokaza, da su oni Sokoli ne po lepim željama, već i na delu. Sa ovom uplaćenom sumom i sa ostalim prihodima, za koje odbor neumorno traži sve nove i nove izvore, — čuli smo iz izveštaja da odbor sada raspolaze gotovinom od 245.097.— dinara.

Kada se ima u vidu da članovi doma imaju da uplate još 95.333.— dinara, da su ostali predviđeni izvori sigurni, kao i to, da se predviđa da se sagradi dom u iznosu od 500.000 dinara, možemo se sa zadovoljstvom pridružiti uverenju i odluci cele skupštine, da odbor još u ovoj godini pristupi izgradnji Sokolskog doma — ostvarenju sokolske obaveze društva u sokolskoj Petrovoj petoletnici.

I iz izveštaja ostalih funkcionera vidi se, da je društvo neumorno radilo.

Novu upravu, koja je jednoglasno izabrana, sačinjavaju: starešina: dr. Mate Hrašte, i zamenik: pukovnik Mihajlo Lukić. II zamenik: Miloš Teslić, načelnik: Branko Dujak, zamenici: Radovan Gerić i Đuro Metikoš, načelnica: Slavica Nogić, tajnik: Josip Mraz, blagajnik: Ljubomir Janić, pro-

svetar: Mirko Kapitarić, gospodar: Stanko Polašek, statističar: Dmitar Dimić. Članovi uprave: Mihajlo Paunović, Marko Čulinović, Maksimilijan Biščan, ing. Rajko Opačić, Juraj Salat, Ivo Šišinački, Pavle Mlinarić, Stevo Pejnović, dr. Đorđe Linde, Dragan Novaković, Aleksandar Selecki, Đuro Skarić, Vlado Teslić, te četiri člana revizijskog odbora i sud časti.

U ime Sokolske župe Zagreb skupštini su prisustvovali braća Rišljavi i Radonić.

Godišnja skupština Sokolskog društva Otočac

Pod teškim prilikama rade sokolska društva u kršnoj i ponosnoj Lici, ali blagoda-reći svesnom razumevanju članstva, pokazuju uspeh u svome radu. Tako i Sokolsko društvo Otočac pored svih teškoća pokazuje napredak u svome radu. Na dan 13 februara t. g. održalo je ovo društvo svoju godišnju skupštinu, koja je bila odlično posećena, kako nije bila za više poslednjih godina. Po otvaranju skupštine pročitani su pozdravni telegrami Nj. Vel. Kralju Petru II, koji je burno i oduševljeno pozdravljen od svih prisutnih. Izaslanik Sokolske župe Sušak-Rijeka bio je br. Marjan Boras, načelnik župe. Pročitani su svi godišnji izveštaji, iz kojih se video napredak rada ovoga društva. Izveštaji su jednoglasno primljeni. Skupštini su prisustvovali i delegati sokolskih četa iz sresa otočackog. Delegat župe izrazio je svoje osobito zadovoljstvo na postignutom uspehu.

Nakon razrešnice staroj upravi izabrana je nova, i to: za starešinu je opet izabran br. Aleksandar Nikolić, potpukovnik; za zamenika starešine braća Anton Pauković, inženjer, i Mile Hinić, školski nadzornik u penziji; za tajnika br. Stanko Dimović, učitelj. Nadalje su izabrani ostali funkcioneri i članovi upravnog odbora.

Prema zavetnici sokolske Petrove petoletke ovo društvo pristupa podizanju Sokolskog doma, radi čega je obrazovan i odbor, koji je sve pripremne organizacione radove već završio. Dom će poslužiti i kao dom svih ostalih kulturno-humanih ustanova, koje nemaju svojih prostorija. Dom će se podići na najlepšem mestu u Otočcu, koje je zemljište dobijeno od naše vojske.

Skupština je završena kličući svom uzvišenom Starešini Nj. V. Kralju Petru II.

M. B.

Obćni zbor Sokolskega društva Ormož

V torku dne 1 februara t. l. je Sokolsko društvo Ormož podalo na obćnem zboru obračun svojega dela za leto 1937. Skupščino je vodio starosta br. Ivan Rakuša, ki je pozdravil navzoče, osobito pa odposlanca župe br. Struno, ter izrekel vdanostni pozdrav Nj. Vel. Kralju Petru II. Takoj za tem je tajnik br. Lipe Izlaker prečital poslanico Saveza SKJ, kakor tudi zapisnik lanskega obćnega zbora.

Sledila so poročila posameznih funkcijonarjev. Br. starosta je v splošnem omenil, da je bilo vso delo našega društva v preteklem letu izvenredno marljivo. Načelnik br. Franjo Horvat je poročal o delu v telovadnici, ki je bilo ravnotako zelo živahno. Iz njegovega poročila je razvidno, da se je povprečno število vpisanega članstva, naraščaja in dece poboljšalo napram predlanskemu letu za skupaj 592 telovadca, število telovadnih dni se je zvišalo za 181 dan. Ravnotako se je skupen obisk povečal za 4067. Vsi telovadni oddelki so marljivo telovadili, kar je razveseljivo. V proslavo 25 letnice obstoja društva se je vršil v Ormožu okrožni zlet ptujskega okrožja, na katerem so nastopili vsi naši telovadni oddelki. Razven tega smo se udeležili župnega zleta v Mariboru iz župnih tekem, kjer si je troje bratov-tekmovalcev priložilo diplome, nadalje okrožnega zleta čet v Dornavi, društvenega nastopa v Središču in četnega nastopa v Markovcih. Na tekmi v odbojki je naše članstvo postalo okrožni prvak, dočim so se razven te tekme v Ormožu, vršile še prijateljske tekme v odbojki v Središču in Ljutomeru. V proslavo 1 decembra se je vršila dobro uspešna telovadna akademija. Ob koncu govora je podal program dela za leto 1938.

Tajnik br. Lipe Izlaker je v svojem obširnem poročilu omenjal vse važne dogodke preteklega leta. Iz poročila je razvidno, da je društvo imelo ob koncu leta 71 članov, 36 članic, 26 moškega naraščaja, 18 ženskega naraščaja, 47 moš. dece in 41 žen. dece. Društvenih sej je bilo 12, raz-

ven tega še dva sestanka vsega članstva, 2 žalni komemoraciji in 2 slavnostni seji. Ob priliki okrožnega nastopa je društvo ob svoji 25 letnici in v zvezi s sokolsko Petrovo petletko razvilo svoj društveni prapor. V programu dela za prihodnje leto je postavitev ute za shrambo orodja in za oblačilnico na letnem telovadišču v Tyrševi grabi. Ob zaključku govora je omenil, da se v tekočem letu mora dostojno proslaviti 20 letnica narodnega ujedinjenja, ter povdarjal pomen X vsesokolskega zleta v Pragi.

Iz poročila društvenega blagajnika br. Kreutz Rudolfa sledi, da se je tudi gmotno stanje društva zelo popravilo. Poravnani so bili vsi dolgovi, tako da se je društvo popolnoma saniralo.

Prosvetar br. Izlaker Lipe poroča o vsem prosvetnem delu, ki pa lansko leto ni bilo tako, kot je to želeli. Vsled tega apelira na vse, da po svojih močeh pripomorejo k prosvetnemu delu.

Sledila so še poročila ostalih odbornikov, nakar je revizor br. Vekoslav Štrekelj poročal o pregledu knjig in predlagal razrešnico.

Župni delegat br. Struna je v svojem govoru izrazil svoje veselje nad uspešnim in napredljivim delom društva in bodril, da se tudi v bodočem letu oprimemo dela z vnmemo in požrtvovnostjo da bude uspeh saj tak, kot je bil sedanj.

Pri volitvi nove uprave je bil z odobravanjem izvoljen za starosta br. Ivan Rakuša, za podstarosta pa br. Stanko Grivec, za načelnika br. Franjo Horvat, podnačelnika br. Pavel Lazar, za načelnico s. Marta Horvat, podnačelnico s. Angela Horvat, za tajnika br. Lipe Izlaker, blagajnika br. Rudolf Kreutz, za prosvetarja br. Alfonz Čurin. V ostali odbor pa se je razven nekaj prejšnjih odbornikov izvolilo tudi mlajše članstvo.

Po volitvah se je br. starosta zahvalil za iskazano zaupanje in zaključil obćni zbor.

Glavna skupština Sokolskega društva Ljubljana—Vič

V dvoranu sokolskega doma je polagal viški Sokol 23. januarja t. l. obračun svojega dela v letu 1937 na XXIV. glavni skupščini, ki se je udeležilo 124 pripadnikov društva. Skupščino je vodil starosta br. Pavle Borštnik, ki je po uvodnih formalnostih bratsko pozdravil zastopnika župe in Ljubljanskega Sokola br. dr. Frana Kandareta, zastopnika Sokola II br. Ludvika Štiha in zastopnika Sokola III starosta br. Urbančiča in Kemperla. Prvič, odkar obstoja viški Sokol, je prisostvoval skupščini tudi policijski komisar.

Brat starosta Borštnik se je v svojem lepem programatičnem govoru najprej spomnil nepozabnega prvega našega Sokola Viteškega Kralja Aleksandra I Zedinitelja, čigar spomin so zborovalci počastili stoje s klici »Slava«. Nazdravil je našemu mlademu Kralju Petru II med viharimi ovacijami in klici »Zdravo!«. S pieteto se je spomnil umrle sestre Renate Tyrševe, predsednika Masaryka, umrlih članov in njihovih svojcev, katerih spomin so navzoči počastili s klici »Slava«. Izrekel je bratsko zahvalo naprednemu časopisju, ki je rade volje priobčevalo poročila iz našega društva in prosil za nadaljnjo naklonjenost. Omenil je dalje vse važnejše dogodke v minulemu letu, sokolske manifestacije in sodelovanje pri bratskih društvih in glavno nalogo, ki si jo je začetlo društvo v prvem letu Petrove petletke — sanacijo sokolskega doma. Bratski Savez SKJ je z brezobretsnim posojilom din. 160.000 omogočil, da smo se rešili bremena pri Mestni hranilnici Ljubljanski. Velik delež k sanaciji je doprineslo tudi članstvo, ki je samo zbralo še din. 11.400 za ostanek dolga pri Mestni hranilnici. Brat starosta se je ponovno zahvalil vsem bratom in dobrotnikom društva za velikodušno darilo in pozval navzoče, da tudi v bodoče izkažejo društvu isto bratsko naklonjenost kot doslej. Po poročilu brata staroste, ki je bilo z odobravanjem sprejeto, je prečital tajnik PO br. Janez Horvat poslanico Saveza SKJ.

Sledila so poročila društvenih činiteljev. Tajnik brat Jože Kokole je podal pregledno poročilo, iz katerega je bilo razvidno živahno delovanje društvene uprave, ki je na 12 rednih in treh izrednih sejah reševala tekoče posle. Omenil je krenoiško vse važnejše dogodke v minulemu letu: javni nastop, proslavo Kraljevega rojstnega

Prijave učesnika za X vsesokolski slet u Pragu na dan 23 februara o. g.

ŽUPA	Vežbači	Vežbačice	Starija braća	Članovi četa	Muški narašaj	Ženski narašaj	Nevežbači	Nevežbačice	Svega
1. Banja Luka									
2. Beograd	445	236	275	89	237	135	612	138	2167
3. Bjelovar									
4. Celje	148	87			56	45	131	86	553
5. Cetinje	194	53		20					267
6. Karlovac							185	98	413
7. Kranj	76	54							
8. Kragujevac									
9. Ljubljana	160	110			90	50	200	80	690
10. Maribor									
11. Mostar									
12. Niš									
13. Novi Sad	228	104	37	15	95	35	—	—	514
14. Novo Mesto									
15. Osijek	135	35		24	44	11	213	73	535
16. Petrovgrad	38	25	30		10	12	90	35	240
17. Sarajevo	100	60	20	35	20	20	151	50	456
18. Skoplje									
19. Split	66	55	31		44	22	212	69	499
20. Sušak-Rijeka	102	64		18	28	28	—	—	240
21. Šibenik-Zadar	36	19			14	—	53	2	124
22. Tuzla	158	68							226
23. Užice									
24. Varaždin									
25. Zagreb	102	57	15		22	12	116	35	359
Ukupno	1988	1027	408	201	660	370	1963	666	7283

dne 6 septembra na Viču, žalni svečanosti za prezidentom Masarykom in Krajem Mučenikom, proslavo 1 decembra in proslavo 50 letnega življenjskega jubileja zaslužnega člana in ustanovitelja društva br. Viktorja Jeločnika. Iz stastičnih podatkov pa je bilo razvidno, da so se tudi v minulemu letu sokolske vrste temeljito prečistile in so ostali samo pravi Sokoli. Društvo šteje po stanju 31 decembra 1937: 197 članov, 63 članic, 26 naraščajnikov, 34 naraščajnic, 57 dečkov, 66 deklic, skupno 443 pripadnikov. Od leta 1936 smo napredovali za 12 članov.

Skrbno in pregledno sestavljeno poročilo načelnikstva je podal br. Bruno Borštnik. Uvodoma je omenil, da je sedanja doba pokazala tisto borbenost Sokolstva, kot je bila pred svetovno vojno, kar so dokazale prireditve širom banovine. Omahljivci so odšli, ostalo je samo zdravo jedro. Z zadovoljstvom ugotavlja porast mladine v naši sredi, katerega ni mogla zajeziti nobena protigigantacija. Tehnično delovanje je bilo dokaj uspešno, bilo bi pa boljše, da se niso izvršile med letom izpremembe v tehničnem vodstvu. Telovadili so redno vsi oddelki in izkazuje statistika obiska telovadbe, da je v 403 urah telovadilo 7592 oseb ali povprečno 188 na uro. Od leta 1936 napredek za 1538 oseb. Tekom leta je društvo priredilo dva zleta, sodelovalo na 5 prireditvah, samo pa priredilo 11 julija uspel nastop, pri katerem je nastopilo iz domačega društva 144 oseb. Tudi pri tekmi se je društvo uspešno uveljavilo. Naraščajniki so pri saveznih smučarskih tekmah dosegli pri izmanskem teku II mesto, pri smučarskih likih pa nar. Rudolf Lukman III mesto. Pri župnih tekmah v prostih panogah je vrsta moškega naraščaja dosegla II mesto, kot posameznik nar. Račić III mesto, druga vrsta naraščajnikov II mesto, ženski naraščaj pa osmo mesto izmed 29 vrst. Zadovoljivo so uspele tudi društvene tekme obojega naraščaja na orodju in v idejni tekmi. Brat Borštnik je nato omenil še ostale prireditve in naloge, ki čakajo društvo v tekočem letu: poklonitev 24 aprila na Rakeku pred spomenikom Kralju Mučeniku, pomladanski zbor Sokolov, javni nastop, župni slet in vsesokolski zlet v Pragi, kamor se je prijavilo 40 pripadnikov. Svoj govor je zaključil s pozivom »V telovadnico — zbor«, če hočemo doseči uspehe, ki bodo društvu v ponos in zadovoljstvo. Poročilo br. Borštnika je bilo sprejeto z velikim odobravanjem.

Zanimivo prosvetno poročilo je podal prosvetar br. Rudi Marinčič. V okviru prosvetnega odbora so delovali dramski, lutkovni, predavateljski, pevski, plesni, knjižnični, tiskovni in poročevalski ter arhivski odsek. Brat prosvetar je nato podrobno orisal delovanje posameznih odsekov. Predavni sta bili dve, govorov pred vrsto 40 pred 1194 poslušalci. Uspešno je delovala mladinska knjižnica, plesni krožek in poročevalski odsek, ki je objavil v sokolskih

listih in naprednem časopisu skupno 260 člankov in vesti. Marljiv je bil tudi pevski odsek, ki šteje 22 pevcev in ga vodi br. Albin Lajovic. Veliko pozornost je PO posvečal tudi razširjenju sokolskega tiska, predvsem pri mladini. Skupno prejema družvo in pripadniki 105 sokolskih listov.

Iz blagajniškega poročila br. Podlogarja smo razbrali, da je društvo tudi v tem pogledu smotno gospodarilo in štedilo. Društveno premoženje znaša din. 51.113.62, dohodkov je imelo din. 45.526, izdatkov pa din. 43.554. Na račun sanacijskega fonda pa je vplačalo članstvo din. 11.360. Brat blagajnik je poročal še o gospodarskem poslovanju Društva za zgradbo sokolskega doma, nakar je v imenu nadzornega odbora poročal in predlagal razrešnico br. Jože Zavašnik. Zborovalci so predlog soglasno sprejeli in odobrili. Soglasno je bil sprejet še proračun za leto 1938, ki izkazuje din. 50.679.99 dohodkov in prav toliko izdatkov.

V imenu župne uprave in Ljubljanskega Sokola je pozdravil in čestital društvu k lepim uspehom br. dr. Fran Kandare.

Sledile so volitve društvene uprave in je bila soglasno izvoljena nastopna kandidatna lista: starosta br. Pavle Borštnik, nam. staroste br. Rudi Marinčič, načelnikstvo je bilo izvoljeno že meseca novembra, prosvetar br. prof. Lojze Merčun, tajnik br. Pavle Horvat, blagajnik br. Karel Podlogar, nam. blagajnika br. Rudko Pišlar, statističar br. Viktor Ambrož, člani uprave: Slava Benčanova, Bruno Borštnik, Lado Demšar, Vekoslav Galič, Janez Gašperin, Janez Horvat, Albert Jakopič, Viktor Jeločnik, Mirko Knez, Lipe Kosec, Milko Krapež, Ivan Lavrih, Ivan Marinčič, Metod Paternost, Makso Rozman, praporščak br. Stane Brodnik, namestnika br. Janez Horvat in Edo Kalin, nadzorni odbor: bratje France Belič, Ivo Hartman, Jože Mesec, Jože Zavašnik, častno razsodišče: predsednik brat dr. Gašper Pekle, nam. predsednika br. prof. Vinko Zaletel, tajnik br. Jože Kokole, člani bratje Bruno Borštnik, Janez Gašperin, Viktor Jeločnik, Jože Mesec in Pravgoslav Rebek.

SVESLOVENSKA KOSTIMIRANA ZABAVA SOKOLSKOG DRUŠTVA BEOGRAD I

Pod pokroviteljstvom zamenika starešine Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije brata Đure Paunkovića, Sokolsko društvo Beograd I prireduje dne 5 marta o. g., u 21 čas u svojoj vežbaonici u ulici Kneza Pavla veliku sveslovensku kostimiranu zabavu. Na zabavi sudeluju iz blagonaklonosti zemunsko Akademsko pevačko društvo. Na programu je i jedna tačka sastavljena na muziku narodnih motiva, koju izvode članovi i članice Sokola I.

Odelo: sokolska odora, narodni slovenski kostimi i odela i haljine za večernje priredbe.